GAZETA DE TRANSILVANIA.

ANUL AL XI-LEA.

Nro. 64. Brashov, 5. August 1848.

Прецъл Газетеї ші ал Фоіеї есте пе 1 ан 8 ф., пе 1/2 ан 4. ф. арг.

Естракт din манiфестъл кроато-славонiлор.

Дънъ че нацiа кроато-славонъ ал diета са провiнчiалъ din 5. Iвнie а. к. хотъръ кв вnанimитате а'шi пъстра а са нацiонал есiстинцъ шi а'шi апъра independinца политiкъ, акът се сimте ндаторатъ а пъші ндаinтea Европеї кв ачест манiфест, атът ка съ ръшinеze не ръътъчiошii съї дъшmанї, карiї прin препвсърi съ ндчеаркъ а о ндегрi ал фаца лъмеї, кът ші ка съ нтфъцiшeze нпаintea отенiреї адевърата са старе шi адевъръл претенсiiлор че еа é хотърътъ а ле голi пънъ ла чea din вртъ пiкътърь de сънце. Мiшкърiле орi кърei нацii требвie прivите din дóъ пънтърi de ведере: вnъл есте дрептъл патврал, шi челалалт дрептъл iсторiк. Tendinца пóстръ прimарiъ есте а фi о нацie лiберъ ал лiбера нmпърцiе австрiакъ. Дрептъл нацii есте шi ва ремънea пврвреа дрептъл чел маї маре. къчi шintea есте фвndamентъл тътврор дрептърiлор. Ачест дрепт есте пескimътъчioс. Лiбертатеа шi егалiтатеа сънт фiиле ачестъ дрепт сфънт. Попвлii карiї пв квnоск шi пв респектеазъ ачесте дóъ кввinте, пв сънт конді ндкъ пентрв ideea вnанiтъцii. Попвлii карiї маї чеаркъ а domni пеcте алцii, пв конpind ндсетнътатеа ачестор дóъ кввinте. Нацia пóстръ есте ндсвфлецiтъ пентрв лiбертате шi егалiтате. Noi славii dopim, ка тóте нацiile че се афлъ сбпт нmпърцiа австрiакъ пъстрънdъшi фiкареа лiмба са, съ фie лiбере шi деплiн егале. Noi пе рвшinът de ideea сввжгърii, прin вртаре dopim паче шi вnipe. De ачееа въ провокът фрънцеze, ка денвnънd mania сввжгърii, съ ндчетацi а маї апъса пе челалалте нацii, къчi алтфелiв сънтем гата а черка шi челе маї de пе вртъ тъсвре, маї паinte de а пе лъса ка съ пе ндферацi ал кътвшъле челе векi. Noi карiї пеam вързат пврвреа сънцеле пентрв пъстрареа тронвлвї нmпърътеск, noi карiї шi ал мinвтвл de фацъ пе вързът сънцеле ал Iталiа пентрв апърареа нтрецiтъцii монархiеї австрiаче, вот адевері, къ шi пентрв вiiaца шi онóреа пóстръ нацiонал пе щiт лвпта. Noi пв dopim ресвоiвл чiвil; ндсъ фiind провокацi, ал вот пврта кв о търіе кът се кввine вnвї попор ероь, вртънd фламвра лiбертъцii шi а егалiтъцii, апоi атвнчi хотъраск Dвmnezeв шi пороквл. Аь сосiт тimпвл нацiоналiтъцiлор. Нацiile се вор демарка прin лiмвъ, шi ажвтънdвсе вna пе алта, се вор асiгвра ал контра сввжгъторiлор. Вртънd шi ної ачестеї прокiетърi а тimпвлвї ам реставрат ваiводатвл сървеск шi ам прiiмit легътвра фръцеаскъ нтре челе треї църi, iар акът ащептът, ка тоцi фрацii пощрii сървi, карiї се афлъ сбпт скептвл Австрiеi, съ се нтр'вniаскъ кв ноi, ка аша фiind тоцi вn трвп, съ пътет контрiвi ла сасцinерea нmпърцiеї австрiаче. Ла чeiлалцi, прin лiмвъ саь прin асеменea апъсърi маї де апрóпе фрацi аї ноштрii ле апромiтем, къ дрептеле лор черерi пврвреа ле вом спріжini ка пе але пóстре шi аша вnii кв алцii пе вом апъра нацiоналiтъцiле. Noi щim, къ вn попол пóте девені авът прin котерц шi индвстрiе фъръ аші пъzi шi пaинта нацiоналiтатеа, ндтокma прекът пóте кътe вn ом девені авът, орi ндвъцат, фъръ а авea карактер шi онóре. Ндсъ ачi é ворвa de вазъ шi онóре, фъръ де каре пв есте адевъратъ ферiчiре, шi прекът вn ом кв карактер повiл é маї гата а свфері тóте пънъ шi мóрте de кът съшi пътезъ ваza шi карактервл, токma аша сънт гата шi нацiile, каре ндшi щiв прецвi ваza шi нацiоналiтатеа, маї вine а се щерце de пе фаца пътънтвлвї, de кът ка онóреа лор нацiонал съ свфере врео пatъ. Аша фъкъръ нацiile каре авврь воiнцъ таре; еле орi афларъ скъпаре, орi мóрте глорióсъ. Астфелiв а лвкра есте хотърътъ шi нацia пóстръ.

Акът съ пе ндтóрчет кътре дiпломатцi, карiї пентрв орi каре дрепт чер вn фвndамент iсторiк. Noi ндiасiгърът къшi din партеа аceаста сънтем вine провъзвцi. Чine квнóще iсторiа репортврiлор пóстре кв Бvгарiа, ачела ва щi, къ Коломан ндтъiвл реце комвн ал Бvгарiеї шi Кроацiеї фв ндкоронат кв корóна рецiлор кроацi; къ нацia пóстръ ал дieта дела Царa ндшi алеасе реце пе Владiслав неаполiтанвл шi пе Твердо I. рецеле босniак din лiверъ воiнцъ; къ ноi ла 1526 прокiетарът de реце пе Ферdinand I. маї паinте de а о фаче ачеаста Бvгарiа шi Боемiа; къ ноi прiiмirът санкцiа прагматiкъ кв кърiна апi ндаinте de магiарi; къ ноi свптскрiсерът пачiфiкацiа Вiенiї ндаinте de магiарi; ла дietele пóстре провiнчiале каре есiстъ пънъ астъзi, пънъ ла Ферdinand I. прешедеаь рецii пощрii, шi къ ачеле анврь пврвреа пятере дътътóре деiлецi, дънъ кът адевереск: „Constitutiones et Articuli Slavoniae“ дела 1492 шi 1538, карiї се афлъ петрекцi шi ал кодiчеле магiаре; къ ле-

ціле креате ⁂ dietele magіare пѣмаі атѣнчі авеа валóре, dакъ пѣ се ⁂пpотівеа кѣ есістінца ші пеатърпареа пóстръ; къ авторітатеа капалъ се estindea dela Драва ші Dѣпъре пънъ ла мареа adріатікъ, фъръ а рекъпóпце алтъ пътере маі маре de кът пе чea рецеаскъ ш. а. ш. а.

Ачестеа ⁂ пріівінца Бугаріеі. Акѣт съ прівім ла репортъріле пóстре кѣ ⁂тpеага монархіе австріакъ. Dѣпъ пріітіреа санкціѣнеі прагматіче тóте ачесте репортарі de ⁂мпpеунъ кѣ а ле Бугаріеі девенірѣ сѣнт імперѣл австріак. Фіе каре царъ авеа administрація се пропріе, ші о леціслъчіѣне неперфектъ, їар гѣвернѣл чентрал пентрѣ тóте се афла ⁂п Віена. Noі ка сѣдіці лоіалі аі пъріптескълві рецепт ші ка амічі аі пропъширеі ⁂тpегълві імперіѣ воім а ремънеа ші астъзі сѣнт ачеастъ легътърѣ, ⁂дсъ пѣмаі кѣт се кѣвіне знеі націі ліберe ші de сіне стътътóре, кѣ депліпъ гарапціе а ліберътъціі пóстре ші сѣнт кондіціі каре се потріveск кѣ спірітъл тімпълві ші кѣ demнітатеа знеі націі ліберe. Адекъ noі дорім, ка пентрѣ требіле, каре се атіпг de ⁂тpеага монархіе апѣміт челе din афаръ, але ресвоіълві, а ле фінапцеі ші а ле комерцълві съ есісте о дієтъ цепералъ, компѣсъ din тóте стателе австріаче кѣ зп міністеріѣ респѣнзеторіѣ, дела каре ⁂п ачеастъ прівінцъ съ атърне тóте стателе ⁂тpр'о фортъ; їар ⁂п челелалте требі din пъзптрѣ фіекареа провінціе ші націе съ аібъ а са дієтъ леціслатівъ пеатърпътóре de дієта чентралъ ші de міністерівл еі, кѣ зп гѣвернѣ респонсавіл ші съ се гѣверне еа пе сіне. Магіарій ⁂дсъ фрънсъръ ачеастъ легътърѣ кънd ⁂ші рѣдікаръ міністеріѣ din афаръ, de ресвоіѣ ші de фінапцъ пеатърпъторіѣ. Еі се тъіеръ de кътре челелалте стате австріаче ші акѣт кѣцетъ а пе тъіé ші пе noі. Чіне dар ⁂тpепрінce tendінце сепаратістіче, noі карій дорім а ремънеа ⁂п легътърѣ кѣ монархіа сѣнт кондіціile арътате, орі еі карій се тъіеръ кѣ тотвл de ачееа?

Чіне кѣпóпце пѣртареа магіарілор кътре челелалте віце пемагіаре ші апѣме кътре славі, ар требві съ пе апрóве tendінца пóстръ dѣпъ ліберътате ⁂къ ші атѣнчі, кънd п'ам авеа пічі зп dрепт істóріе. Кънчі datopія фіекърві націі есте аші апъра ші сѣсціпеа ліберътатеа ші націопалітатеа, адекъ віїаца са. Магіарій пріп тірапа лор пѣртаре се дѣмтънірѣ кѣ тоці чеілалці попóлі; пе noі, карій ⁂п 700 de апі ам ⁂мпърдіт ла олалтъ бінеле ші рѣвл, пеам вързат de котѣп сънцеле, пе ⁂мпінсеръ дела сіне, певрънd а пе рекъпóпце de фрацї егалі. Еі пе тоці попóлі ⁂мпpеунъ кѣ еі віецъіторі ⁂і апъсаръ ші ⁂і пріговірѣ пеаpчетънd а ле обтрѣде кѣ сіла лімба лор магіаръ; еі ⁂п Бугаріа пѣ врѣръ а рекъпóпце алтъ націопалітате de кът пе чea магіаръ; еі прегътеск апѣпереа ші мортънтвл тътърор челорлалте націі ші націопалітъці. Еі ⁂п дієта чea din врмъ пе Славопіа о скóсеръ din пѣтерл провінчелор; Веровіца, Сремвл ші Пожега ле декларарѣ de комітате магіаре спре а ле контопі кѣ Бугаріа. Лімба магіаръ о декларарѣ de лімъ зпікъ дішломатікъ леціслатівъ атът ⁂п требі чівіле, мілітаре, кът ші бісерічещі; їар пентрѣ Сремъ, Веровіца ші Пожега хотърърѣ ⁂пкъ 6 апі de вілцъ, дѣпъ каре лъпъдъпдвсе de дѣлчеле сопврі ⁂п лімба матерп съ фіе депліп сѣвжгате. ⁂п тімпвріле маі пóъ пе трімісеръ комісарій пе Храповскі, пріп каре пе вътътарѣ опóреа ші вага вапвлві ші а пацієі, каре фѣ алес de кътре реце ші паціе de кап ал пострв, пріп ѣртаре пѣмаі пацієі ші рецелві есте респѣнзеторіѣ. Ачел комісарій пе апромісе ⁂тр'о проклампціе, кѣткъ націопалітатеа ші лімба пóстръ ва фі пріп лецe депліп асігратъ ші къ фііі пощрії се вор апліка ла тóте дерегъторііле, ка ші кънd чінева шʼар вінде націопалітатеа ші лімба пептрѣ о дерегъторіе. ⁂п тóте ачестеа проклампціі еі фак аввс кѣ пѣмеле рецелві, каре требіе съ копріндъ кѣ ачееаші їбіре пе тоці фіі съі, ші каре пімік дорещe маі фервінте, de кът ка тоці попóлі ⁂п стат съ се ферічеаскъ ⁂тр'о фортъ.

Ачестеа сѣнт пѣмаі зпеле din пепѣтърателе вътъмърі че пі ле фъкърѣ магіарії. Din ачестеа се пот жѣдека пашії пощрії. Din ачесте пот жѣдека пацііле Европеі de пѣтет noі віта deодатъ плъціле че пі ле фъкърѣ магіарії ші de мерітъ еі а се ⁂скріе ⁂п пѣмървл націѣпелор кóпте пентрѣ ліберtate ші de авет noі дрепт а фі о націе ліберъ ⁂п ліберa ⁂мпъръціе австріакъ?

МОНАРХІА АѢСТРІАКЪ.

TPANCIЛBANIA. Клѣж. Баропвл N. Ваі, комісарівл міністеріал плекѣ ⁂п 4. але ачестеіа de ачі ла М. Вашархеіѣ, кѣт се пеde, кѣ скоп de а ⁂мпъчіві зпеле пєрѣпdѣіелі греле ескате ⁂п зілеле ачеста кѣ окасіѣнea адвпърії котѣпале пріп зпіі ⁂тпърътъторі кѣт зік жърпаleле магіаре.

Ам фост арътат ⁂п знвл din Nрії тр. кѣткъ ⁂п комітатвл Дѣбъчеі ⁂п зпеле сате че кад спре Бістріцъ църапіі педрептъціі de веакврі пріп дерегъторіі пропріетърещі ар фі черкат а'ші рекопрінde зпеле пътпътърі ші пъдврі котѣпале, din каре кавсъ девепірѣ ла чеартъ формалъ кѣ пропріетарії, карій маі пе ѣрмъ фъръ а ⁂тpеба гѣвернівл, скóсеръ есекъціе мілітаръ асвпръле ші ⁂і пedепсірѣ атът кѣ беце кът ші кѣ бані. Аша се ⁂тпъмпл ла Біліак; аша ші ла Шіівл маре ⁂п 24. Івліе тр. вnde вепірѣ ка ла врео 60 кълърещі асвпра віецілор сътепі, кондвші de дрегъторії локалі. ⁂пdешерт протестарѣ сътепіі, къ съ пѣ інтре, пеавънd порвнкъ ⁂мпърътеаскъ чі пѣмаі дела дерегъторіі локалі, еі тот інтрарѣ. Сътепіі спъріещі de асвкъітвл съвіілор се трасерѣ ла пъдвре; ⁂дсъ мілїціа алергѣ дѣпъ еі ші а дóа зі ⁂і реадвсе ⁂п сат, вnde ла порвнка пѣміцілор дерегъторі фрѣпташіі сатвлві се трасерѣ пе бънчі ші се бътърѣ пріп корпоралії мілітарі кѣ къте 10 пъпъ ла 50 de беце, алції се бътърѣ ⁂п фере ші се трімісеръ ⁂нтре пвщі ла Бопцida вnde се афлъ

прінсоареа комітатълві. Domnii дерегъторі се вede къ аў вітат къткъ dieta трансілванъ щерсесе вътъіле кв албвпл. Ân лок ка съ чеаръ дела міністерів кът маі кърънd o комісіе врваріалъ, карea съ дефігъ хотаръ Ân-тре авереа църаълві ші a пропріетарілві, еі Ді ват тірънеще ка пе віте ші Ді адвк ла десперъчівпеа чea de пе ърмъ. Dómne, dómne, кънd ва вені Ампъръція та, сфъртънd пе a лві антікріст! (Dвпъ Ellenör.)

ÐNГАРІА. Din кътпвл вътъіі авем щірі офічіале пътаі пънъ Ân 3. Авгвст п Ла 1. Авгвст се маі фъкъ o ловіре партікъляръ пе хотарвл сатълві Ст. Тома. Ðнгарії порніръ асвпра сървілор кв педестріме de лініъ din рецімептвл Алесandрв, кв гардіщі кътапі кълърещі ші кв дóъ твнврі, карe ші Ân-чеперъ фоквл маі ънтеі. Сървіі ръспвнсеръ асемепea кв твнврі, чі Ân скврт кълърітea вngреаскъ се Ânіептъ паінтea твнврілор п'інтре кввкрвз (порътв), de вnde Âпсъ фв прімітъ кв пвшкътвре. Dінтре вngарії фрвпташі рътасе морт Âпсвш граф Франціск Zічі, вn жвне цеперос пе карe'л ръні кълва пінтре сърві, Г. Варга ші Г. Водер. Ðнгарії Ânкъ вчіseръ Ântре алції пе вn сервіап кампліт, кърві тъіndзі вреkіле ші пасвл ле лваръ кв сіне de свневіре. — Ân 3. Авгвст сървіі се арвпкаръ кв дóъ твнврі асвпра сатълві Neicina din комітатвл Торонтал, de вnde гарда паціопалъ спъріатъ o тълі ла фвгъ преа рвшіпóсъ, Âпсъ тълці вngарі къзвръ прінші Ân тъніле двшманілор; пътървл морцілор пв се щіе, сатвл Âпсъ девені Ân парте прадъ a флакърелор. — Ðzdinзл Ânкъ арсе de дóъ орі. Сървіі се Âпдрънчіръ din поў въzънd къ маі тълці din аі лор къzвці Ân ровіа вngарілор фвсеръ спъпzвраці, апвме ла 1. Авгвст. Стоіанкв вn клерік теолог ші Алексіевіч вn пегвцеторів ші парохвл сървеск din Ada Ân 3. Авгвст.; чеі доі фвсеръ прінші Ân дрвтвл кътръ Zомвор, вnde порніseръ спре a Âпарта ші пе сървіі de аколо. Сървіі Ânкъ іаў репресалії барвare, еі пвшкъ ші таіе токта ші феменле ші пе прівчіі вngарілор. Din шесвл Ст. Томеі маі Ân тóте зілеле дък вngарії трвпері мóрте Ân лагървл дела Верваc, апвме маі de кърънd врео 10 фъръ капете ші алте 5. пръжълте.

Nвмаі Dzeў щіе кънd ва лва капет ачест ръсвоіў чівіл атът de барвар. 15 септ. съпцерóсе ші перікълóсе трекъръ de кънd ачеле дóъ пації се мъчелеск вna пе алта фъръ нічі вn ресвлтат маі бътъторів ла окі. Ân партеа вngарілор се маі адаосе атът остъщітea de лініъ кв врео 700 фечорі, кът ші гардіщіі кв 3500 din комітатвл Пещеі. Цепералвл Воллепхофер e комandантвл гардеі паціопале. Епіскопій сървещі Жівковіч ал Тімішоареі ші Атапасковіч ал Бъдеі Ânкъ съпт тріміші Ân цівтъріле revолтате спре a ле Âщпъка кв крачеа ші евапгеліа..... Ân лагървл вngърескъ дела Бечеа веке съпт чінчі мії пътаі педестріме ші кълъріме регълатъ кв 35 твнврі, апоі гардіщіі. Кв тоатъ ачеастъ пътерósітате Âпгріжареа e маре; пентрвкъ сървіі ші сервіапіі (din Сервіа) Ânкъ съпт фоарте пътероші, граніцарії лор солдаці вені аў ші тълці офіцері дешепді, твнврі тълте, лагървл Âптъріт кв шанцврі гроасе de 5—6 стъжіпі. Мітрополітвл Раіачіч каре фв Ân Сервіа ші цінъ конферінце фоарте серіоасе de 3 зіле щіе къщіга ші de аколо ажвторіе de вані (100 мії галвіні?!). Дела Мітровіц Ânкъ се скріе къ рецімептвл граніцарів трімісе інсврцепцілор 18,340 фіór. арц. 109 віте корнвте de тъіет, 42 вачі, 946 оі, 449 пърекі de пві. Din каса паціопалъ сървеаскъ Ânкъ се рвпсе óрешкаре свпт ш. а.

Ачесте щірі ле авем dвпъ Közlöny ші Pesti Hirl.

O тъсераръ таре! Ân. Са Палатінвл прін вn декрет ал съў din 2. Авг. а. к. контрасемпат ші de міністрвл келтълві Б. Іос. Ótвеш скоате пе мітрополітвл Іос. Раіачіч din скавпвл лві ші тотодатъ депвтеще локоцінъторів провісорів ал мітрополіеі ла Карловіц пе Плато Атапасковіч епіскопвл din Бъda, іар пе клервл гр. п. в. сървеск ші ромънеск Ді опреще свпт педеапсъ de кріма ревелівпії a маі ста Ân врео комвпікаціе весеріческъ кв Раіачіч, прекът фвсесе опріт Ânкъ din 9. Ізліе ші прін вn декрет міністеріал. Ân декретвл палатінълві се Âпшіръ маі тълте вine осъпditоаре асвпра мітрополітълві Раіачіч, прекът къ ел Âптр'о адвпаре челецівіть сфері a се проклата de патріарх, къ пв воі a се цінé конгресвл паціопал Ân Тімішоара вnde'л ordinaце міністерівл, Ân ърмъ къ сіпгвр се пвсе Ân фрвптеа ревелілор ші Карловіцвл Ді преfекъ Ân ватра лор ш. а. — Чіне пв вede къ ачeастъ тъсераръ ва кътръні ші маі тълт пе сърві, къчі еі вор апъра Ân Раіачіч кіар дрептъріле лор.

ЦАРА РОМЪNEАСКЪ ші МОЛДОВА.

Бъкърещі, 2. Авгвст 1848. Ðn алт епісод Ân дрвм, съл ведем. Dвпъче жоі Âптре 11—12 óре Тъгълър Ефendі с'a dвс ла палат de a фелічіта пе трімівірі, къ ашеа Ді пътет пвмі, песпе пвціп a ші плекат ла Цібрціів; Ân ърма лві a плекат ші D. N. Голескв, Ðnвл din локотепепцій domніеі каре с'a Âпторс токмаі съмбътъ адекvndзпе Ббпе сперапце. D. Голескв спвпе, къ Солеіман паша, dвпъ че пъпъ ачі с'a арътат тотdеавпа преа серіос, акът Ді прііпі кв глъме ші къътъторъ веселъ. Рекпоскъ пе ачеі треі върваці (N. Голескв. I. Еліаde ші Телл) алеші de попвлъ. Ear пентрв конституцівпе пе dете сфатвл: ка съ се алеагъ o dепвтъчівпе, каре ва терце кв еа ла Абdвл-Мецід ла Константіпопол, ші dвпъ o скрісóре рекомпdъторіе, че a проміс къ ва фаче ел din парте'ші, зічеа къ есте секврв къ сълтапвл ва рекпоаще конституцівпea кв преа пелпсемпате свімъчівпі ла врео 2—3 пвптврі, Ân-тре карe é ші ал монастірелор Ânкіпате. Аічі зічеа къ'ші вор местека ші рвшіі вотвл; dар зічеа ші ачеea, къ деакъ ромънії вор фі ромъні, ачеіа пв вор ісвті кв німіка.

Despre реакціопарі a zic: къ de ва маі кътеза чінева съ маі тврбvре лініщea комвпъ

кѣ мінчіоасѣ ші дипломаціи, ачела съ щіе, къ асупра лоѣ ва кѣдеа тоатъ путеря отоманѣ.

D. Голескѣ дѣ вртъ а аратат дорінца попорълоі ромънѣ де а недѣ пе есел. са Солеіман паша дѣ капіталъ. Солеіман а респунс: къ ші елле аре дорінце се дескредінцезе пе ромъні деспре стіма ші амічіа са; декът маі дѣпоіѣ черѣ ка съ вадѣ пе кѣте треі метрополіі ла Цѣрігіѣ, ка съ ле факъ церемонія кѣвенітъ. Пе DD. Еліаде ші Телле пѣ іаѣ іертат гредатеа дѣмпреціѣрърілор съ есе дін капіталъ: ші ашеа плекарѣ пѣмаі Домніі Голескѣ. Еі дѣпъ пъпъ астъзі ла прънзѣ пѣ се маі дѣтѫрсере. В. М.

Дін алте скрісорі маі афлът ші амърънтеле церітоніілор кѣ каре Dn. Нік. Голескѣ фѣ пріміт де Сълеіман паша, прекът словозіреа де 21 тевері ш. а.

Дѣ скрісорі ні се плънг амар асупра жърналелор къчі ачелеа пѣ се окупѣ кѣ тоатѣ сѫросітатеа де есплікареа, лѣмінареа, рекомъндареа пънтѣрілор конституціеі вобл кѣте вобл. Noi din partene дѣкъ пѣ пътеа жѣдека tendința пѫълор жърнале, къчі ачелеа іар пе він перегълат, іар алтеле пічі декът. Не тоатѣ дѣтъмплареа требе съ пънет кѣ тоціі вътърл. Астъзі жърналістіка дші аре а са кіетаре песпсс de greа ші імпортанцъ; ea требе съ фіе прегътітѫреа опініеі пъблічe. Кѣ бній комісарі де жѣдеце дѣкъ пѣ сънт мълцъміці кореспондеңціі поштрії. Комісарій аѣ съ фіе преа бінe пътрънші de тоте пъпеле конституціеі, попълярі дѣ есплікаціі, дѣсъ ші граві дѣ пъртаре, непрецетъторі зіоа пѫптеа. Дѣкъ есте фоарте мълт паінте, къпд петърдініт, гріжъ греа ші мълтіпліче. —

ХРОНІКЪ СТРѢІНѢ.

Італіа. Щірі маі пѫъ фѫрте сгомотѫсе сосіте ла Віена пъпъ дѣ 6. Августъ воіеск а пе дѣкредінца, къ Радецкі ар фі бътът пе Карол Албертъ ші а патра ѫръ, къ ловіреа ар фі фост кръпчепъ дѣмпрезнатъ кѣ маре пердере de ѫмені. Пескіера ар фі рекъзът іар дѣ мъна австріачілор; Карол ар фі черът din поѣ дѣпчетаре de арме, пе каре дѣсъ Радецкі пѣ воіеще а о da декът пѣмаі дакъ дѣшманъл ва пътъра о сътъ міліѫне франчі спеселе ръсвоіълві. — Дѣнтре ачестеа міністеріъл Віенеі токма дѣ вртa ачестор дѣвінцері есте преа аплекат а дѣкеіе паче кіар ші кѣ тотала ліверare a Лотардіеі de сънт Австріа, пѣмаі дакъ ачеea ва лѣа асупръші о парте вѣпъ a даторіілор de стат, іар сънт алтѣ кондіціе пічі декът.

Германіа. Франкфърт 31. Іліе. Партіда демократікъ dede o протестаціе серіѫсъ дѣ контра хотърърії че a фъкът парламентъл герман дѣ прівінца кавсеі полоне, зікънd къ ачеа хотърърe ар фі о кълкаре de чел маі сфънт дрепт ал попълілор, o вътъмаре a онеяітеі. Апъперea Полоніеі, зік ачеіа, на траце dвпъ сіне ші апъперea Германіеі. Дмпърдіndвсе Полоніа прін паціа цертанъ, се дмпърцеще Германіа дінтре Рѣсіа ші Франціа, дінтре репъблікъ ші деспоціе, дінтре ліверtате франдзеаскъ ші кнѣтъ тѣскълеаскъ.

Астъзі се алеасе de прeсident репъвлікъ Гагерн кѣ 357 din 391 алегъторі, de віце-прeсident се алеасе Соарон кѣ 322, іар de ал доіле віце-прeсident Херман кѣ 252 вотърі.

Слесвіг-Холщеін, 30. Іліе. Армістіціъл проіектат пѣ еші ла кале, din кавсъ къ данії пѣ воіръ a се дѣдвплека съ трімітъ актъл спре сѣвскріере ла поъл вікаріѣ ал Германіеі. Аша дар ретъпе ка съ хотъраскъ армеле. Лѣпта се ші дпчепѣ кѣ мълтѫ фѫрie de кътре атвеле пърді. Бній зік къ Свеціа ші Рѣсіа дѣкъ ар da ажѫторіѣ данілор, de пѣ пе фацъ чел пѫцін пе сънт мъпъ.

Британіа маре. London, 29. Іліе. Къткъ дѣ Ірландіа с'аѣ дпчепът революціа са вede кърат dінтр'о проклямаціе че o слобоаде гѣвернаторъл de аколо, дѣ каре се зіче, къ чіне ва пътеа пвне мъна пе Сміт-О'Брієн, капъл рескълацілор, каре аѣ рѫдікат армеле дѣ контра М. Сале a реціпеі Вікторіа, ва лѣа дрепт преміѣ 500 п. стерл. Бній спѣн къ ірландіі ла кътева локърі ар фі ші бътът пе осташі гѣвернѣлві. — Актъ дпчеп ѫмені a ворві алтфелѣ дѣ парламент пентрѣ дмвънътъціріле че ар фі a се фаче дѣ Ірландіа, дѣсъ é преа тѫрзіѣ. Лъпъ възъ съпце ші актъ é тѣрват.

Іатъ маі пѣпет одатъ мъна ші пе о карте de едвкаціе, кареа пъпъ актъ e тradвсъ дѣ лімвеле тътърор попѫрълор кълтівате ші кареа дѣ фаміліі вnde се чіті фъкъ міпвні прін стрѫфортареа крещерії реле дѣ вѣпъ. Тітъла кърціі есте:

ІКОАНА КРЕЩЕРІЙ РЕЛЕ

кѣ міжлóче de a o фаче ші маі реа.

Ка вн дпдрептаріѣ пентрѣ орі каре пърінте дпцелепт. Dвпъ прінчіпіile репвміцілор върваці Кр. Ф. Салцтан ші Карол Хан, tradвсъ ші прелвкратъ пентрѣ ромъні de Андреіѣ Мърцшан, професор дѣ рец. цімназіѣ din Брашов 1848.

Прецвл 1 Фіор. арціпт. De вънzare ла проприетарівл, ла ліверівл Баіна, ла негвцеторівл Іоан Наврea ші ла Редакціе, кът ші дѣ Сівііѣ ла Dn. парох Ніколае Манів, іар дѣ Бъкърещі ші Іаші ла ліврърії. —

DE ЩІБТ.

Каса de сънт Np. 286 дѣ вліца Фѣркóіеі алвї Dim. I. Іоаповіч есте de вънzare. Кътпъръторіі пот черчета кондіціile вънzърії саѣ ла проприетарівл, саѣ ла кътпатвсъѣ Ніколае Іапковіч.

РЕДАКТОР ГЕОРГІЕ БАРІЦ. EDITOR IOAN ГЪТТ.

Проклатаціе кътре пропріетарії de тошії чеї реакціонарі!

Фрацілор!

Патріа акѫт се сімпте ферічітъ ші бѫкѫріа чеа маї віїе се вестеще пе тоате фецеле; тріст лѫкрѫ ѫпсъ, воі прівіці кѫ ръчеалъ, de пѫ ші кѫ ѫръ, ла ачеа фръцеаскъ веселіе а ромъпілор! Ші de че ачеаста фрацілор? Аѫ пѫ съптеці ші воі ромъпі? Аѫ п'авеці ші воі о скъптеіе de ачел фок патріотік че пе'палцъ сѫфлетѫл маї пресѫс декът тършавѫл інтерес? Nѫ, воі пѫ съптеці връжташі аї патріеі, чі пѫмаі съптеці рътъчіці ші ѫпшелаці de чеї adевъраці връжташі аї Ромъпіеї. Аскѫлтаці dар, фрацілор, гласѫл adевърѫлѫї ші пъръсіці кътпѫл реакціонарілор, кътчі еі съпт фії аї ѫптѫперекѫлѫї, фії аї лѫї сатап!

Фрацілор, ачеї че авеаѫ прівілеціѫрі de тот фелѫл, чівіле ші політіче, ші леаѫ depѫс тóте пе алтарѫл патріеі ка о жертфъ пеапъратъ пептрѫ а ажѫпце ла adевърата ѫпфръціре а тѫтѫлор ромъпілор, ачеіа ѫптр'adевър аѫ жертфіт чева пептрѫ патріе ші лібертате; іар воі аці трас фолос чі пѫ пагѫбъ din револѫціа поастръ; воі аці къщігат de odатъ тóте лібертъціле ші тóте dрептѫріле de четъцеап, пептрѫ каре с'а върсат атъта съпце прін църі стръіне! Ші воъ пѫ с'а черѫт, пічі се чере, вреo жертфъ пептрѫ ачеаста; пѫмаі dрагосте кѫратъ кътре патріе ві се чере ші о ѫпцелецере маї бѫпъ de adевъратѫл вострѫ інтерес! Nѫ пъръсіці dар каѫса патріеі ші ѫпцелецеці, къ поі п'ам кѫцетат а ръпі din аверіле воастре, чі пѫмаі легъмінтеа че стъ ѫптре пропріетар ші ал съѫ клъкаш ам врѫт съ о рѫпем ка ѫпа че ціне пе църан ѫп тікълошіа робіеї ші ѫл фаче песімцітор кътре патріе ші прівітор кѫ ѫръ кътре тоці пропріетарії ка кътре чеї маї пе'мпъкаці аї съі връжташі.

Ші прін алте църі мѫлте а стат фрацілор, робіе de клакъ ші de іобъціе, ші ачеле църі, ажѫпгъпd ла о маї бѫпъ ѫпцелецере а інтересѫлѫї пѫблік, с'аѫ сіліт de аѫ ръскѫмпърат ачеле повърі degръdътóре пептрѫ църаnі ші фатале пептрѫ патріе ръспѫпzъпd пропріетарілор, пе тот апѫл, о сѫмъ óрекаре ка deспъгѫбіре пептрѫ венітѫл че 'л перdеаѫ еі; ші аша с'а фъкѫт ші църанѫл пропріетаріѫ кѫ dрепт de ембатікіѫ пе пъртічіка са de пътъпт ші с'а ѫпъпъкат кѫ пропріетаріѫл чел векіѫ ші а ѫпчепѫт атѫпчі а сімці че есте патріе ші патріа с'а ѫптъріт фоарте прін фръціе ші dрагосте.

Астфел с'а ѫрмат фрацілор кѫ ръскѫмпъраpеа клачії, de вреo чінчіzечі de аnі ѫпкóче, прін тóте статѫріле цермане каре съпт, прекѫм щіці мѫлт маї попѫлате dекът але пóстре ші тот аѫ ръмас пропріетарії чеї векі кѫ тошії фóрте ѫптіnсе; ші пѫ с'а ѫппеdекат ѫптрѫ пімік лѫкрѫл кътпѫлѫї пе ачеле тошії, прекѫм въ есте фрікъ воъ а ві съ ѫптъмпла; кътчі църанѫл тот а требѫіт съ ѫрмеzе а лѫкра кѫ бѫпъ токмеалъ пе пърціле ръмасе кѫрат пе сеама пропріетарѫлѫї, кътчі алмінтері п'ар фі пѫтѫт съ скоацъ din пъртічіка са de пътъпт трібѫтѫл църії пічі adaосѫл ла требѫінцеле челе касніче, кареле ѫпdатъ кѫ dесробіреа лѫї с'аѫ търіт ші с'аѫ dесволтат.

Астфел се хотърѫ а се фаче ѫп апѫл ачеста ші ѫп цара ѫпгѫреаскъ, ші пропріетарії ѫпгѫрі пѫ с'аѫ плъпс пептрѫ ачеастъ реформъ, кътчі еі аѫ ѫпцелес къ ші інтересѫл патріеї ші ал лор ѫпсѫші маї біне се ѫмпакъ кѫ о мѫпкъ ліберъ, каре есте мѫлт маї продѫкътóре dекът чеа сілпікъ, прекѫм есте клака ші іобъціа ла поі.

Nѫ перdѫці din веdере фрацілор ші ѫпвъцътѫра че пѫтем траце din стареа націілор вечіне; прівіці ла сърбі, карії кѫ маї пѫціп de ѫп міліоп de лъкѫіторі стаѫ. ка націе, маї пѫтерпічі dекът поі, кътчі ла dѫпшії тот църанѫл аре о пъртічікъ de пътъпт каре о щіе а лѫї ші пептрѫ каре стъ гата а'ші върса пъпъ ла чеа din ѫрмъ пікътѫръ de съпце! Ѫпцелецеці къ аколо а врѫт съ ажѫпгъ ші гѫбернѫл провісоріѫ ал Ромъпіеї, ѫпсъ пѫ прін міжлоаче сілпіче, прекѫм пѫмаї ѫппреціѫръріле челе маї греле ші маї крітіче ле ар пѫтеа dесвіповъці, пѫ прекѫм ѫп Франціа с'а фъкѫт ла револѫціа din 1789, прін еспропріаціа сілпікъ а тѫтѫлор пропріетарілор еміграці саѫ револтаці ші прін въпzареа тошіілор лор кѫ прецѫл чел маї скъzѫт, чі прін міжлóче фръцещі, dрепте, ѫпцелепте, de маї de мѫлт черкате, ші фоарте біне ажѫпсе ла скопѫл лор! —

Nѫ фачеці фрацілор ачеа крітъ кътре націе, а о креde певреdпікъ de а ѫптемеіа ші еа реформеле de атъта време съвършіте прін църіле стръіне. Кътчі кѫм статѫл пострѫ, каре de лок пѫ есте ѫпповърат кѫ dаторії ші каре ціне ѫп dіспосіціа са тóте аверіле мъпъстірещі adікъ маї біне de о а zечеа парте а пътъптѫлѫї църії ромъпещі, кѫм ѫп стат кѫ атътеа міжлóче ші de каре тоці стръіпії zік кѫ міраре къ ар пѫтеа фі статѫл чел маї авѫт кънd ар фі маї біне органісат ші adміністрат, кѫм, въ ѫптреб, статѫл пострѫ съ пѫ поатъ фаче чеea че аѫ съвършіт кѫ ѫплеспіре атътеа статѫрі ѫпповърате кѫ dаторії ші кѫ тотѫл ліпсіте de ѫпсемпъторѫл ажѫтор че'л гъсім поі ѫп тошііле мъпъстірещі? . . .

Nѫ ворбеск de dрептѫл църанілор пе о пъртічікъ de пътъпт, кътчі крez къ de ачест dрепт съптеці ші воі фрацілор пътрѫпші ѫпdестѫл; кътчі воі щіці біне, къ кіар фостѫл регѫламент леціѫіа ка о парте din тошііле църії съ фіе пептръ храпа църанілор ші din ачеа парте de пътъпт пічі къ 'і пѫтеаці гоні воі ка съ о ѫптребѫінцаці спре пегоцѫл вострѫ; ші аша а фост кѫ ачеле локѫрі прін тóте църіле ѫпde а стат клакъ ші іобъціе: претѫтіndені клъкашѫл а фост асігѫрат de о пъртічікъ de пътъпт, каре кѫ пѫмеле пѫмаї ера а стъпъпѫлѫї іар ѫп фаптъ а клъкашѫлѫї, кътчі стъпъпѫл пѫ'л пѫтеа гоні de dѫпъ dѫпса. Nѫмаї атът къ клъкашѫл ера dатор съ ръспѫпzъ пе тот апѫл, dрепт арепdъ, маї мѫлте zіле de лѫкрѫ сѫпт deосебіте пѫмірі, прекѫм съпт ла поі іобъціа, клака, zіоа de плѫг шчл. Ачеастъ платъ пеѫпъкатъ кѫ слово-

zeнia отвлъ ші къ тотъл дпжосітóре пентрѣ църанї, прекът претътindenї с'а десфiiнцат а-шa ші ної воім съ о префачем дп платъ къ вanї, каре на авea съ о респвнзъ дпсъші гъверпвл къtре пропріетарї ка съ лiпсeаскъ de акът дпaiнte орi че прічiнъ de пedдпделецere ші de връ дntре пропріетарї ші църанї ръмънind ачещiа, прекът ші пънъ акът аъ фост, асігъраці de локъріле лор.

Ведеці фрацiлор, къ пъ трeвe съ въ сперiаці de o пътiре че n'adaoгъ нiмiк ла адевърата старе a лъкрътiлор, кънd дп адевър ноі пъ съптеці стъпънї пе партea de пътънт леџiвiтъ пентрѣ храна църанiлор, чi ачeла пе каре ноі пъ'л пътеці гoні дпвнъ дънса ачeла есте адевъратъл стъпън. Кiар регламентъл асігърасе dap църанiлор o парте din мошiiле вóстре, пъмaї n'a врът съ ле dea пътe de пропріетарї, кънd дрептъл лор de пропріетате era мърџiнit пепътnd eї съ възъ ачea парте de пътънт; дпсъ пентрѣ інтересъл вóстрe тот вna фаче, ші eї eраѣ ка ші пропріетарї. Ноі акът че фачем маї мълт декът a ле da ші дрептъл de въzare пе партea de пътънт че аъ стъпънiт'o eї ші каре аъ сълiт'o ші аъ арат'o ші аъ кълiт'o къ съдóрiле лор? Ші къ ачeаста че вътътаре фачем ноі інтересърiлор вóстре? Nъ съптеці воі асігъраці de деспъгъвiреa апзалъ пентрѣ тóте пърџiле de пътънт леџiвiте пентрѣ храна църанiлор? ші въ лъът ноі вn кот de пътънт маї мълт декът чeea че ераці воі даторі ші пънъ акът a лъса дп стъпънiреa лор? Ба дпкъ ачeі dintре воі че авeаъ маї тóтъ мошiа копрiнсъ къ клъкашi вор пътea актa съ ia дпапоi дóъ пърџi din треї але мошiеї (поате дпкъ ші маї мълт) мътъndзле прiсосъл клъкашiлор пе алте мошiї гоале, кънd лок есте дестъл дп цара поастрѣ ші дпџелецеці къ пъмaї мошiiле мънъстiрещi de ар вреа гъверпвл съ ле дппарџъ църанiлор, але вóстре мошiї ар ръмънea кат гóле ші маї ръъ ар фi атънчi пентрѣ воі.

Аъ черкат вniї din воі фрацiлор a спзне църанiлор: „Iатъ eъ въ десфак de даторіпџele вóстре de клакъ, iовъџie ші алтеле, daџi'мi ші воі дпапоi локъріле че ле аџi окпат пънъ акът ші терџеці n'ачi дпколо de въ къпътвіџi кът вещi пътea пе алте локърi.“ Ачeаста пічi въ повъџueск eъ съ черкаці a o маi пропзне лор, кънd eі цiiъ вine къ тот пъ съпт лiпсiџi de дрептърi асвпра вnei пъмънт, дпвнъ каре пъ л'аџi пътът гoні атъта време ші пе каре л'аъ апърат eі къ съпџele лор, л'аъ џiнът къ бiрвл лор, л'аъ лъкрат къ съдоареле лор ші песте мъсъръ л'аъ плътiт къ клакъ, iовъџie ші алте потвезi мълте!..

Аша dap, фрацiлор, чeea че пъ съптеці дп дрепт a чере пiчi дп пътере a довъndi, de прiсос есте a o віса ші маї къ сeатъ a o пъвліка: маї мълт ръъ въ фачеці! воі aвeці требвiнџ de драгостea църанiлор ші de стiма пацiеї; пъ дntърътаці пе вnii пiчi скървiці пе чeалалтъ: прiiмiці сiнгъра міжлок дрепт ші къ пътiнџ de a пзне сфършiт ла прiмеждióса десспаре че тотдеавна ва ста дntре стъпънї фъръ цeперосiтате ші рoві ажвнші ла конџiiнца лор de оамепї лiвері. Прiiмiці сiнгъра міжлок de a дntърi ші a мънтвi патрiа прiн драгосте ші вnire. Фiевъ спре дпвъџътъръ, фрацiлор. Полонiа, каре a къzът, de ші a авът тóте сімпатiiле Европеї, пентрѣ къ повiлiї полонi n'аъ дпџелес інтересъл пацiеї каре копрindea ші пе ал лор, пентрѣкъ еі аъ ворвit църанiлор de патрiе фъръ аі фi скънат маї дntъiъ de ровia клъчiї! — Фiе-въ de пiлдъ Бугарiа, каре din o пацiе мiкъ ші пекпоскътъ, а ажвнс дп апзл ачеста, прiн прea дпџелеапта дпфрънџire a тътълор класелор соціетъцiї, ла о старе de търiе, каре траџе атенџiа ші сімпатiа тътълор пътерiлор европене. Сiлiнцъ фрацiлор, фачеці ші воі ка o пацiе дntреагъ съ въ вiпекввнтеze дп рекпощiнца са пентрѣ къ аџi дпџелес інтересъл чел de къпетенiе ші аџi скънат революцiа de пата ръсвоiвлъ чiвiл; фачеці ка дп історiа поастрѣ съ фiе пвмеле вострѣ дпскрiс къ літере de аър iар пъ de съпце! .. de воі атърнъ ка революцiа поастрѣ съ ръмънe пепiлдвiтъ дп історiа пацiiлор, n'o лъсаці съ се пътеze прiн сънце de ротъп. *)

А. Г. Голеск,

Секретарвл локотепепцеї domпещi.

---

*) Domпвл меѣ! Dта атът дп прокламацiа ачeаста къt ші дп чea адресатъ църанiлор, пе карea o am тот eѣ ла мънъ спре тiпърire, скрiї ші ворвещi атът de дзлче ші пътрвнзеторiѣ, дп къt орi каре om de оменie чiтiндзле се дпдвiлеск фъръ грeтате a се лънъda de eroicтвл съѣ ші a сфери дntiндереa дрептърiлор оменещi ла тот попорвл. Те рог дпсъ ка съ ваці прea вine сатъ, къ дп Цара ротъпеаскъ ші дп Молдова астъдатъ пъ есте лъкрѣ кърат. Еѣ съпт вn зъдар кътрѣ ші ла цзлiтвл меѣ n'am декът a мediта къ тóтъ серiосiтатea ла тóте копчептърiле къте ле къзег спре тiпърire. Дела 11. Iвnie дпкóче am кзлес къ чел маї вiѣ інтерес тот че се тiпърi дп газетеле пóстре ші дп прокламацiї. Iвптвл пропріетъцiї е пвмaї o мантелъ, сзнт каре се аскvнd алте інтересе къте се дпкрънческ ла партiделе полiтiче. — Цiпеці мiнте, къ Dв. пе мълцiмеа пропріетарiлор de мошiї дї вещi пътé лвmina, дещепта ші дпшъка дп адванпца пацiопалъ, пъ дпсъ ші пе партiделе полiтiче. Апоi маї цiцi вna? Ла Dв. съпт оамепї „марi,“ din порочiре пацiпi, карiї пiчi одатъ n'аъ пътът кре-де дп пацiопалiтatea молдаво-ротъпъ, кърор дп сфлетъл лор ші пънъ астъзi ле есте рвшine a се пвмi ротъпi, карiї маї кvnd era порвпчia a се щерце din кърџile школастiче ворва „пацiопал, пацiопалiтate,“ зiкvнd дntре патрѣ овi къ n'ар требзi амецiтъ тiперiмea къ вiсърi пацiопале, кvнd ротъпвл амерiпдат de порd тот пъ поате авé вiiторiѣ пацiопал. Еѣ пе атънчi трцеат къ врекiа, есспiнам ші тъчeам дntрe ашептаре de мънтвire. Ачeї оамепї n'аъ кредiнцъ ші фъръ кредiнцъ отвл се пердe. Еі ар врé съ фiе domпi, марi, тарi, дпсъ пвртаці тот de къпътъ стрвiп. Ачeста е сервiлiствл каре ле ia тотъ активiтatea. Еі пъ кред пiчi дп трактате, дпсъ пiчi къ ле чiтеск вреодатъ. De ачi апелвл ла вжвтор стрвiп.

Нота ашезъторiвлвї da літере.